

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန

health.ny.gov/fish

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန

Finger Lakes

တဖန်လီကဝါ

ဆန်ချွတ်ဟုန်ကုန်လတ်အိန်ညှပ်လာနဖိန်နီအီ

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန: Allegany, Broome, Cayuga, Chemung, Cortland, Livingston, Monroe, Onondaga, Ontario, Schuyler, Seneca, Steuben, Tioga, Tompkins, Wayne, နီ: Yates ကိရိယာတဖန်

ဘဉ်မနုၤလၢပဘဉ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဒ်အံၤလဲၣ်

တၢ်တခွဲအိၣ်ညဉ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအမုၢ်တခါဒီးညဉ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အကါဒိၣ်တခါလၢပတၢ်အိၣ်လၢအပုၤဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အပူၤန့ၣ်လီၤ.ညဉ်အံၤအိၣ်ဒီးဖရိၣ်ထံ(န)လၢအကၢ်ဖိပတီၢ်ထီၤ.တၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါလၢတၢ်လိၣ်ဘဉ်အီၤတဖၣ်.ညဉ်အသံလၢအပုၤဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တဖၣ်.ဒီးညဉ်အံၤအိၣ်ဒီးတၢ်အသံလၢတပုၤဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့လၢအပူၤန့ၣ်လီၤ.ဘဉ်ဆဉ်သန့က့ၤ.ညဉ်တနီၤအိၣ်ဒီးကံသဟီၣ်ပတီၢ်လၢအမၤဘဉ်ဒိဘဉ်ထံးပတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်ကမၤစၢၤပုၤကညိလၢတၢ်ကမၤတၢ်ယုထၢလၢအပုၤဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဘဉ်ယးညဉ်လၢအဝဲသ့ၣ်ကအိၣ်ဝဲတဖၣ်အဂီၢ်. **New York State Department of Health** (န့ၣ်ယးကီၢ်စဉ်ဆူၣ်ချ့ဝဲဂ့ၢ်) အံၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဘဉ်ယးတၢ်အိၣ်ညဉ်လၢတၢ်တခွဲန့ၣ်အီၤ (ညဉ်လၢနဖီၣ်န့ၣ်အီၤ) သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ဆူၣ်ချ့အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဘဉ်ယးညဉ်ဝဲလဲၣ်တခါလၢနကအိၣ်အီၤအံၤဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ-

တၢ်လီၤလၢနဖီၣ်န့ၣ်ညဉ် (ကွၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤပူၤ)

ညဉ်လၢအဟဲန့ၣ်လၢထံအဘဉ်ဒီးစးဖိကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၤအတၢ်ဘဉ်အါဘဉ်သီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဈၵါလၢအိၣ်ဒီးကံသဟီၣ်တၢ်ဘဉ်အါအါန့ၣ်ညဉ်လၢအဟဲန့ၣ်လၢထံအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. **၆ Finger Lake** လီၢ်ကဝီၤန့ၣ်,အဒိ-ညဉ်လၢအအိၣ်ဝဲ **Cayuga Lake** ပူၤအညိၣ်န့ၣ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးကံသဟီၣ်တၢ်ဘဉ်ဘၢစ့ၤန့ၣ်ညဉ်လၢအအိ **Lake Ontario**ဒီး**Onondaga Lake**. တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲလၢ **Cayuga Lake** အံၤဘဉ်အါဘဉ်သီဒီးစးဖိကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၤကံသဟီၣ်လီၤလီၤဆိဆိသ့ၣ်တဖၣ်စ့ၤဝဲအယီၤလီၤ.

နမ့ၢ်ရဲၣ်ကျဲၤလၢနကဖိအိၣ်ညဉ်ဒီး.ဝံသးစူၤဝဲတၢ်နီၤဖံးအဝဲအံၤ *ဟ့ၣ်ဖိယီဖိခဲလၢအိၣ်ညဉ်သ့ၣ်* တၢ်လီၤဝဲလဲၣ်တၢ်ကစီၣ်ဖိအံၤအပူၤတက့ၢ်.

ညဉ်တနီၤဘဉ်တၢ်သ့ၣ်ညါအီၤလၢအသးလီၤသးကျဲၤလၢနိၣ်တဖၣ်ဒီးထံကျိတဖၣ်ဆူထံကျိအဒုတဖၣ်အပူၤဒ်အမ့ၢ်လၢ **Onondaga Lake** ဆူ **Seneca River** ပူၤန့ၣ်လီၤ.နိၣ်ဒီးထံကျိတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်အံၤဘဉ်ထွဲယုၣ်ဒီးအထံကျိအဒုသ့ၣ်တဖၣ်ပၢ်တုၤတၢ်ပတုၣ်အလီၤအဆိကတၢ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်တမၢ်မ့ၢ်ထံလီၤဆူလၢကပတုၣ်ညဉ်လၢကလဲၤထီၣ်ဆူထံကျိယးခိအဂီၢ်လီၤ.

နမ့ၢ်မတၢတကလဲၣ်

ပိၢ်မ့ၢ်လၢအိၣ်ဒီးဟူးသးသ့သးနံၣ် (အနံၣ် 50 အဖိလၢ) ဒီးဖိသၣ်လၢ 15 နံၣ်အဖိလၢသ့ၣ်တဖၣ်ဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်အီၤလၢကဟံပနီၣ်ညဉ်လၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဝဲဒီးအအိၣ်ဝဲပုၤဘျီန့ၣ်လီၤ. ပိၢ်မ့ၢ်လၢအအိၣ်ညဉ်လၢအိၣ်ဒီးကံသ

ဟိုက်ဘတ်အာသုဂ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်အိၣ်ဒီးအဟူးသးန့ၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကမၤအါထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢ အကအိၣ်ဒီးဖိလၢအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဒီးတၢ်မၤလိၤန့ၣ်တၢ်ကဘဲးန့ၣ်လီၤ.ကၢသဟီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ဆံးဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်လၢဖိသ့ၣ်ဆံးမ့တမ့ၢ်ဖိသ့ၣ်လၢတအိၣ်ဖျါၣ်ဒီးဘၣ်တဖၣ် အတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ.ကၢသဟီၣ်တနီၤအံၤအလဲၤခိဖျါၣ်လၢဖိၤန့ၣ်ထံသ့ၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

ပိၣ်မ့ၢ်လၢအသးန့ၣ်ပုၤန့ၣ်ပိၣ်မ့ၢ်လၢအိၣ်ဒီးဟူးသးသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးပိၣ်ခွါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကလဲၤခိဖျါဘၣ်ဝဲဆူၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢအစ့ၤလၢကၢသဟီၣ်တဖၣ်အံၤတနီၤန့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်န့ၣ်အယိၣ်, ပိၣ်မ့ၢ်လၢအသးန့ၣ် 50 ဆူအဖိခိၣ်ဒီးပိၣ်ခွါလၢအသးန့ၣ် 15 န့ၣ်ဆူအဖိခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ် ပျဲအိၣ်လၢကအိၣ်ညၢၣ်အါကလုာ်လၢအဖိၣ်န့ၣ်ဝဲဒီးကအိၣ်ဝဲအါဘျီ (ကွါဖဲလံာ်တၢ်ရဲၣ်အပူၤ) န့ၣ်လီၤ.

ညၢၣ်လၢနနီၣ်န့ၣ်အိၣ်

ဖဲအံၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးဘၣ်ဃးတၢ်ဟံပနီၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်တဘၣ် အိၣ်ညၢၣ်လီၤလီၤဆိဆိလၢအအိၣ်လၢထံကျိထံကွၢ်ဖဲလီၤကဝါအံၤအပူၤ (ကွါဖဲ လံာ်တၢ်ရဲၣ်အပူၤ) န့ၣ်လီၤ. ညၢၣ်တနီၤအိၣ်ဒီးကၢသဟီၣ်အပတီၢ်ထီၣ်ညၢၣ်အ ဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ညီန့ၣ်န့ၣ်,ညၢၣ်လၢအဆံးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအိၣ်ဒီးကၢသဟီၣ်ဘၣ် အာစ့ၤန့ၣ်ညၢၣ်လၢအိၣ်ဒီး,အသးန့ၣ်ပုၤလၢအလီၤပလီၢ်သးန့ၣ်လီၤ.နယုထာလၢ နကအိၣ်ညၢၣ်လၢနီၣ်,ထံကျိလၢတၢ်တကွဲးရဲၣ်လီၤဟံအိၣ်ဖဲလံာ်တၢ်ရဲၣ်အပူၤဒီး လူၤပိၣ်မၤထွဲတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ညီန့ၣ်လၢတၢ်ကအိၣ်ညၢၣ်ကသုတလၢလွံၢ်ဘျီသ့ၣ်န့ၣ်

လီၤ.

ဆူၣ်ချ့တၢ်ဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်

ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကၢသဟီၣ်တဖၣ်လၢအလီၤဘၣ်ယိၣ်ဖဲ Finger Lakes လီၤကဝါအံၤမ့ၢ်ဝဲ PCBs, dioxin, mirex ဒီး mercury န့ၣ်လီၤ.ကၢသဟီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံဖိၣ်အါထီၣ်သးလၢနနီၣ်ခိအပူၤဖဲဆၢကတီၢ် ဖဲယံာ်ထီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.ဆူၣ်ချ့တၢ်ဂ့ၢ်ကံတဖၣ်လၢအကဲထီၣ်သးခိဖျါကၢသဟီၣ်လၢညၢၣ်အကျါန့ၣ်စးထီၣ် သးလၢဆူၣ်ချ့တၢ်ဆိတလဲတဆံးတက့ၢ်လၢတၢ်ယုထံၣ်သ့ၣ်ညါအိၣ်တသ့ပၢၢ်တၢ်ဆူၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါဖိအတၢ် လီၤတူၣ်လီၤကကိးခဲစၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. (န့ၣ်လီၤကွါ www.health.ny.gov/fish လၢဆူၣ်ညါတၢ် ဂ့ၢ်တၢ်ကျိအဂီၢ်တက့ၢ်.)

FINGER နိုင်ဟိန်ကစီးအဖူညာ
လၢအဆိပ်ညီနီတဖၣ်

ညာ် Brook trout

ညာ် Brown bullhead

ညာ် Brown trout

ညာ် carp

ညာ် Chain pickerel

ညာ် Channel catfish

ညာ် Chinook salmon

ညာ် Coho salmon

ညာ် Lake trout

ညာ် Largemouth bass

ညာ် Northern pike

ညာ် Pumpkinseed/Sunfish

ညာ် Rainbow trout

ညာ် Rock bass

ညာ် Smallmouth bass

ညာ် Walleye

ညာ် White perch

ညာ် White sucker

ညာ် Yellow perch

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်

- ဂုၣ်ကျဲးဟံးအဆၢအတလိတၢ်အိၣ်ညာ်ကသူသ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်. အဒိ-ပုၤမ့ၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်နၤလၢနအိၣ်ညာ်ကသူသ့ၣ်တလၢလွံၣ်ဘျီန့ၣ်. တဘၣ်အိၣ်အိၣ်လၢတနွံယိအတီၢ်ပူၤတဂ့ၤ. တၢ်အိၣ်လီၤဆိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်အကၢၤဒိၣ်လၢပိၣ်မ့ၢ်တဖၣ်ဒီးဖိသ့ၣ်ဆဲးတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

- ဘဲးထံရံၤယၢ်. တၢ်ဆါယၢ်. မ့တမ့ၢ်တၢ်လၢအမူလၢတၢ်ဂၤ. အလိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်လၢညာ်အကိၤပူၤမ့တမ့ၢ်လၢညာ်အလိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ညာ်လၢသ့ၣ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဟံးအိၣ်လၢတၢ်ခုၣ်လီၤတက့ၢ်. ဝဲနကူၢ်ညာ်ဖဲးဘျီမ့တမ့ၢ်နကူၢ်တၢ်ညာ်အခါသိးစူဖျိၣ်တက့ၢ်. ဝဲနကတၢ်ကတီၤညာ်အခါန့ၣ်သ့ၣ်နစုဒီးတၢ်ပူၤတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်ဝဲအိၣ်ခဲအိၣ်. ဒီးဟံးတၢ်အိၣ်လၢတၢ်တဖၣ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤဆိၣ်တက့ၢ်. ဖိညာ်ဒီးချိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖျးလၢနအိၣ်အိၣ်အခါတက့ၢ်.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တနီၤလၢတကမၤစၢၤလီၤ PCBs, Dioxin (တၢ်အစုၢ်လၢကဲထီၣ်တၢ်ကိၢ်တဲလၢတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်) ဒီး Mirex တၢ်အစုၢ်တဖၣ်

- PCBs, dioxin ဒီးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်အိၣ်ကတၢ်ဖဲညာ်အသိအကျါန့ၣ်လီၤ. မၤစၢၤလီၤညာ်အသိတဖၣ်ခိဖျိတၢ်ကူၢ်တၢ်အိၣ်. တၢ်ကူၢ်အဖဲးဘျီဒီးတၢ်ဖိအိၣ်ညာ်လၢနဖိန့ၣ်အိၣ်အိၣ်လၢအကြၢၤအဘၣ်-

- တၢ်ဖိအိၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်စုၣ်အိၣ်လၢထံအံၤမၤလီၤမၤကွံၣ်ကံၤသဟီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တသ့ၣ်န့ၣ်ကတၢ်ကိၢ်သဟီၣ်လၢတၢ်ဖိအိၣ်တၢ်အံၤမၤကဘျီလီၤတၢ်သိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ချိၣ်. ကၢ်ယုၤ. မ့တမ့ၢ်ဟၢမံၣ်ညာ်လၢတၢ်ကူၢ်တၢ်အိၣ်. တၢ်ကူၢ်အဖဲးဘျီသ့ၣ်တဖၣ်လၢသက့ၢ်တြၢအလီၤဒီးသိးအသိတဖၣ်ကလီၤယုၤ. ကွံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တဘၣ်စုးကတၢ်အသိထံတဖၣ်အံၤလၢတၢ်ထိးအိၣ်အထံအပူၤမ့တမ့ၢ်တၢ်ဖိထံအပူၤတဂ့ၢ်.
- ဒိးသိးတၢ်ကမၤစၢၤလီၤတၢ်ထိးဘူးဘၣ်ဒီး PCBs, dioxin ဒီး mirex တဖၣ်အဂီၢ်. ဟးဆဲးမ့တမ့ၢ်အိၣ်စုၢ်လီၤညာ် carp, ညာ် channel catfish, ညာ် lake trout, ညာ် salmon (chinook, coho), ဒီးညာ် white perch သ့ၣ်တဖၣ်မ့လၢညာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဖျါလၢအိၣ်ဒီးကံၤသဟီၣ်တဘၣ်အာသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢအအါအယိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်ကဟးဆဲးမၢၣ်ကျဲၣ်ရံၣ်အဂီၢ်

- အကျါအကျဲထဲတဘၣ်လၢတၢ်ကမၤစၢၤလီၤမၢၣ်ကျဲၣ်ရံၣ်လၢနဒီးန့ၣ်ဘၣ်အိၣ်လၢညာ်အဆိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဟးဆဲးညာ်အကလုာ်လီၤလီၤဆိဆိမ့တမ့ၢ်အိၣ်စုၢ်လီၤညာ်လၢအိၣ်ဒီးကံၤသဟီၣ်လၢဘၣ်အာသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်ကမၤစၢၤလီၤတၢ်ထိးဘူးဘၣ်ဒီးမၢၣ်ကျဲၣ်ရံၣ်အဂီၢ်. ဟးဆဲးမ့တမ့ၢ်အိၣ်စုၢ်လီၤညာ် largemouth bass ဒီးညာ် smallmouth bass, northern pike, pickerel, walleye, ဒီးညာ် yellow perch လၢအဒိၣ်(အဒိ-

- လၢအထီၣ်န့ၣ် 10 စုၣ်ဒိၣ်) သ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်လၢ ညာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဖျါလၢအအိၣ်ဒီးမၢၣ်ကျဲၣ်ရံၣ်လၢအတီၢ်ထီၣ်အယိန့ၣ်လီၤ.
- မၢၣ်ကျဲၣ်ရံၣ်အံၤအိၣ်ဝဲလၢညာ်အညာ်ထံၣ်ရှုၤသက့ၢ်ဆးဒး (အညာ်လၢနအိၣ်အိၣ်). အါန့ၣ်အိၣ်ဝဲလၢညာ်အသိဒီးအဖဲးဘျီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကူၢ်တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကူၢ်ကွံၣ်ညာ်အဖဲးဘျီအံၤတမၤစၢၤလီၤမၢၣ်ကျဲၣ်ရံၣ်အပတီၢ်လၢနညာ်ကသူအပူၤဘၣ်.

တၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤဒီးထံကျဲၤအဒုတဖၣ်
(ဂၢ်သဟံၣ်လၢအလီၤတၢ်ပၣ်ပၣ်)

ညၣ်

ပိၣ်န့ၣ် 15 နံၣ်ဆူအဖီခိၣ်ဒီး
ပိၣ်မုၢ်အနံၣ် 50 ဆူအဖီခိၣ်

ပိၣ်မုၢ်အနံၣ် 50 ဆူအဖီလိာ်ဒီးပိၣ်သၣ်
15 ဆူအဖီလိာ်

ထံကျဲၤနီၣ်လၢတၢ်တက့ၢ်ရဲၣ်လီၤအီၤတဖၣ် (Finger Lakes လီၤကဵုဒီး)	ညၣ်ခဲလၢာ်	အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢလွၢ်ဘျီ	အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢလွၢ်ဘျီ
Canadice Lake (PCBs)	ညၣ် Lake trout	ထီၣ်န့ၣ် 23 စုမုၢ်ဒိၣ်,အိၣ်တဂ့ၤ-ပုၣ်န့ၣ် 23 စုမုၢ်ဒိၣ်,အိၣ်တလၢတဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ် Brown trout	အိၣ်အီၤတလၢတဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ်အဂၤခဲလၢာ်	အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢလွၢ်ဘၣ်	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
Chenango River (မၢၣ်တူၤလၢရဲၣ်)	ညၣ် Walleye	ထီၣ်န့ၣ် 22 စုမုၢ်ဒိၣ်,အိၣ်အီၤတလၢတဘျီ-စ့ၤန့ၣ် 22 စုမုၢ်ဒိၣ်,အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢလွၢ်ဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ်ခဲလၢာ်	အိၣ်အီၤတလၢလွၢ်ဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
Irondequoit Bay (PCBs, Mirex, Dioxin)	တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဒ်သီးဒီး Lake Ontario		
Koppers Pond (PCBs)	ညၣ် carp	အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢတဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ်ခဲလၢာ်	အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢလွၢ်ဘၣ်	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
Lake Ontario * (PCBs, Mirex, Dioxin)	ညၣ် White sucker	အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢတဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ် White perch	Point Breeze မုၢ်အိၣ်,အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢတဘျီ-Point Breeze မုၢ်န့ၣ်,အိၣ်တဂ့ၤ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ် Lake trout	ထီၣ်န့ၣ် 25 စုမုၢ်ဒိၣ်,အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢတဘျီ-ပုၣ်န့ၣ် 25 စုမုၢ်ဒိၣ်,အိၣ်အီၤတလၢလွၢ်ဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ် Carp, Channel catfish	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ် Brown trout	ထီၣ်န့ၣ် 20 စုမုၢ်ဒိၣ်,အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢတဘျီ-ပုၣ်န့ၣ် 20 စုမုၢ်ဒိၣ်,အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢလွၢ်ဘၣ်	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ်အဂၤခဲလၢာ်	အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢလွၢ်ဘၣ်	တဘၣ်အိၣ်အီၤတဂ့ၤ
Onondaga Lake (PCBs, Mercury, Dioxin)	ညၣ် Walleye	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ် Largemouth bass, Smallmouth bass	ထီၣ်န့ၣ် 15 စုမုၢ်ဒိၣ်,တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ-ပုၣ်န့ၣ် 15 စုမုၢ်ဒိၣ်,အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢတဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ် Carp, Channel catfish, White perch	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ် Brown bullhead, Pumpkinseed sunfish	အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢလွၢ်ဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ်အဂၤခဲလၢာ် (ယုၣ်ဒီးညၣ် Yellow perch)	အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢတဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
Owasco Lake (မၢၣ်တူၤလၢရဲၣ်)	ညၣ် Smallmouth bass, Walleye	အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢတဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ် Rainbow smelt	အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢလွၢ်ဘျီ	အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢလွၢ်ဘျီ
	ညၣ် Rainbow trout	အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢလွၢ်ဘျီ	ထီၣ်န့ၣ် 20 စုမုၢ်ဒိၣ်,အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢတဘျီ-ပုၣ်န့ၣ် 20 စုမုၢ်ဒိၣ်,အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢလွၢ်ဘၣ်
	ညၣ် Yellow perch	အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢလွၢ်ဘျီ	ထီၣ်န့ၣ် 10 စုမုၢ်ဒိၣ်,အိၣ်အီၤပၢၣ်တုၤတလၢတဘျီ-ပုၣ်န့ၣ် 10 စုမုၢ်ဒိၣ်,အိၣ်အီၤတလၢလွၢ်ဘျီ
Rushford Lake (မၢၣ်တူၤလၢရဲၣ်)	ညၣ် Walleye	အိၣ်အီၤတလၢတဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
	ညၣ်အဂၤခဲလၢာ်	အိၣ်အီၤတလၢလွၢ်ဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ
Seneca River, နီၣ်ပိၣ်တံၢ် 24 ထံကျဲၤလၢဒီး Baldwinsville (PCBs, Mercury, Dioxin)	တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဒ်သီးဒီး Onondaga Lake		

ဘၣ်ယးဒီးထံကျိအဒုတဖၣ်ဒီးတၢ်လၢအဘျးစဲလိာ်သးဒီးထံတၢ်လိာ်သ့ၣ်တဖၣ်.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လိာ်တၢ်လဲၤဆဲးဖဲလိာ်တၢ်ရဲၣ်ဆဲးဘၣ်ထွဲဒီးထံကျိအဒုတဖၣ်ဒီးတၢ်လၢအဘျးစဲလိာ်သးဒီးထံတၢ်လိာ်သ့ၣ်တဖၣ်ဖဲလၢအမ့ၢ်တဆိၣ်ဒီးတဖၣ်.ထံလိာ်ဆူ.မ့တဖၣ်တၢ်တြိယာ်လၢကပတၣ်ညာ်လၢကလဲၤထီၣ်ဆူထံကျိထးစိအခါန့ၣ်လိာ်.တၢ်ဆဲးမ့ၢ်လၢကသဟီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဆဲးအိၣ်တၢ်လၢညာ်အပူၤဖဲလၢအမ့ၢ်သးအလီၤလၢထံတၢ်လိာ်တၢ်ကျိတၢ်ခါဆူအဂၢၤတခါအခါန့ၣ်လိာ်.

နမ့ၢ်တလိာ်တၢ်လၢတၢ်တြိယာ်ညာ်လၢအဆိၣ်ဘျးဒီးတၢ်လိာ်လၢနယုဆိၣ်ညာ်အခါန့ၣ်.ကိးလိတဖၣ်ဆူန့ၣ် DEC လၢအဘၣ်တၢ်ကွဲးရဲၣ်လိာ်ဖဲလိာ်တၢ်ကစီၣ်ဖိအဲၤအလီၤတဖၣ်.

ဟံၣ်ဖိလိာ်စဲလၢအိၣ်ညာ်သ့ၣ်လၢတၢ်လိာ်ဖဲလဲၣ်.

Finger Lakes လိာ်ကစိအိၣ်ဒီးတၢ်ယုဆိၣ်ညာ်လၢအဆိၣ်အမ့ၢ်န့ၣ်လိာ်.ဟံၣ်ဖိလိာ်ကိးဂၢၤလူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ညိန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်ဒီးအိၣ်ညာ်ကသုပၢ်တုၤတနံၣ်လွၢ်ဘျီသ့ၣ်ဖဲထံတၢ်လိာ်လၢတၢ်ကွဲးရဲၣ်လိာ်ဖဲလိာ်တၢ်ရဲၣ်အပူၤ.ဒ်အမ့ၢ်-

- Cayuga Lake
- Hemlock Lake
- Honeoye Lake
- Otisco Lake
- Seneca Lake
- Skaneateles Lake

နီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဆဲးမ့ၢ်တၢ်အဒိလၢတၢ်ယုဆိၣ်ညာ်အလီၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဘၣ်ယးတၢ်ဆိၣ်ညာ်တလၢလွၢ်ဘျီန့ၣ်လိာ်. DEC တၢ်ယုဆိၣ်ညာ်ပုၤယဲၤသန့လၢအဘၣ်တၢ်ကွဲးရဲၣ်လိာ်ဖဲလိာ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ကစီၣ်အလီၤခဲအိၣ်ဒီးကိးစိၣ်ထံတၢ်ဟ့ၣ်မၤအလုၢ်ဒိၣ်ပူၤဒိၣ်လၢကမၤစၢၤနၢၤဒ်သိးနကယုကမျၢၢ်တၢ်ယုဆိၣ်ညာ်အလီၤ.တၢ်ဟံၣ်လိာ်ချဲအလီၤ.ဒီးလိာ်ပျဲအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိန့ၣ်လိာ်.တၢ်ဆဲးပုၤပုၤဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိဘၣ်ယးညာ်အကလုာ်ဖဲလဲၣ်တကလုာ်န့ၣ်တၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်လၢထံကျိလိာ်လိာ်ဆိအပူၤလၢနယုဒီးကိးစိၣ်ဒိတဘျီအပူၤန့ၣ်လိာ်.

သ့ၣ်နီၣ်လၢနကသမံးသမိး ဘၣ်ယးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လိာ်တၢ်လဲၤဆဲးဖဲလိာ်တၢ်ရဲၣ်ဆဲးဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လိာ်ဖဲလိာ်တၢ်ရဲၣ်ဆဲးဘၣ်ထွဲအပူၤဖဲလၢအမ့ၢ်တၢ်ကွဲးရဲၣ်လိာ်ဖဲလိာ်တၢ်ကစီၣ်ဖိအဲၤအလီၤတဖၣ်.နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်သံဒီးတဖၣ်ဘၣ်ယးဆူၣ်ဗျဲတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်နီၣ်ထံကျိလၢနဘၣ်သးအိၣ်ဒီး.ကိးညာ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးကရၢ် (518) 402-7800 ဖဲတက့ၢ်.

န့ၣ်လိာ်ကျိဖဲ www.health.ny.gov/fish လၢတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်အသိဘၣ်ယးတၢ်ဆိၣ်ညာ်လၢနဖိၣ်န့ၣ်အိၣ်ဖဲလိာ်ကစီၣ်ဖိလၢကစီၣ်ဖိအဲၤအလီၤတဖၣ်.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လိာ်တၢ်လဲၤဆဲးဖဲလိာ်တၢ်ရဲၣ်ဆဲးဘၣ်ထွဲ-

တၢ်လိာ်ကျိဒီးထံကျိအဒုတဖၣ် (ကိးသဟီၣ်လၢအလီၤဘၣ်ယီၣ်)	ညာ်	ပိာ်ရွာ်လၢ 15 နံၣ်ဆူအဖိခိၣ်ဒီး ပိာ်မ့ၢ်လၢအနံၣ် 50 ဆူအဖိခိၣ်	ပိာ်မ့ၢ်လၢအနံၣ် 50 ဆူအဖိခိၣ် ဖိသၢ်လၢ 15 နံၣ်ဆူအဖိခိၣ်
Skaneateles Creek, Skaneateles Lake တမၢ်ဖဲ Skaneateles တုၤဆူ Seneca River (PCBs)	ညာ် Brown trout	ထီန့ၣ် 10 စုမ့ၢ်ဒိၣ်.အိၣ်အိၣ်ပၢ်တုၤတလၢတဘျီ- ပုၤန့ၣ် 10 စုမ့ၢ်ဒိၣ်.အိၣ်အိၣ်တလၢလွၢ်ဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၢ်
	ညာ်အဂၢၤဖဲလၢက	အိၣ်အိၣ်ပၢ်တုၤတလၢလွၢ်ဘျီ	တဘၣ်အိၣ်အိၣ်တဂ့ၢ်
Susquehanna River (မၢၣ်ကျိတၢ်ရဲၣ်)	ညာ် Walleye	ထီန့ၣ် 22 စုမ့ၢ်ဒိၣ်.အိၣ်အိၣ်ပၢ်တုၤတလၢတဘျီ- ပုၤန့ၣ် 22 စုမ့ၢ်ဒိၣ်.အိၣ်အိၣ်တလၢလွၢ်ဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၢ်
	ညာ်အဂၢၤဖဲလၢက	အိၣ်အိၣ်ပၢ်တုၤတလၢလွၢ်ဘျီ	တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၢ်

* ကျိဖဲ DEC ပုၤယဲၤသန့လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်ဒီးတၢ်ဖိၣ်ယံးလိာ်ဆိတဖၣ်လၢညာ်အကလုာ်လိာ်ဆိတဖၣ်အဂီၢ်- www.dec.ny.gov/outdoor/fishing.html.

ညှပ်လားကျားပူတဖန်ဒီးတံအိန်ကျားပူတဖန်

US Food and Drug Administration (ကော်အမဲရကတံအိန်တံအိဒီးကသံ
ကသိတံပာဆာရဲဂျဲ၊ FDA) အံဖိနိယံးတံသိန်တံသီလားတံဆီညှပ်
လားအိန်ဒီးကံသဟိန်လားကျားပူန့လီလီ.ဘဂ်ယားဒီးမာဂ်ကျဲဂ်ရဲဂ်အတံဘဂ်ယိန်န့.
FDA ဒီးUS Environmental Protection Agency (ကိဂ်
အမဲရကတံဒီသဒါန့ဆာဂ်ခိဂ်ယာဂါစကရ၊ EPA) အံဟဂ်ကူဂ်ဟဂ်ဖးပိဂ်မုဂ်
လားအိန်ဒီးဟူးသး.ပိဂ်မုဂ်လားအိန်ဒီးဟူးဟူး.မိလားအကူဂ်ထွဲဖိတဖန်.ဒီးဖိသဂ်ဖိတဖန်
ဒီးသီးကဟးဆူးတံအိန်ညှပ်ကမိ. swordfish, king mackerel, tuna
(မံဂ်ချဲနိဂ်), marlin, orange roughy ဒီး tilefish တဖန်န့လီ.

န့လီလီကူဂ်ဖဲ www.fda.gov/fishadvice or www.epa.gov/fishadviceလားဆူညါတံဂ်တံ
ကျဲတဖန်အဂီတက့ဂ်.

ဆူညါတံဂ်တံကျဲ

Department of Health (နူယီးကီစဲဂ်တံဟ့ဂ် ကူဂ်ဟ့ဂ်ဖးဘဂ်ယားညှပ်အဂ်တဖန်)

ဆူဂ်ချ့ပဲကျဲ
www.health.ny.gov/fish
(518) 402-7800
(800) 458-1158
email BTSA@health.ny.gov

နူယီးကီစဲဂ်တံဟ့အိန်ညှပ် Department of Environmental Conservation (တံဒီသဒါန့ဆာဂ်ခိဂ်ယာပဲကျဲ, DEC) www.dec.ny.gov/outdoor/fishing.html

DEC လီကစီ 7
(Broome, Cayuga, Cortland, Onondaga,
Tioga ဒီး Tompkins ကီရဲဂ်တဖန်)
Cortland ပဲကျဲ
(607) 753-3095
fwfish7@dec.ny.gov

နူယီးကီစဲဂ်တံဟ့အိန်ညှပ်, cont.

DEC လီကစီ 8
(Chemung, Livingston, Monroe, Ontario,
Schuyler, Seneca, Steuben, Wayne, ဒီး
Yates ကီရဲဂ်တဖန်)
Avon ပဲကျဲ
(585) 226-2466
fwfish8@dec.ny.gov

DEC လီကစီ 9
(Allegany ကီရဲဂ်)
Allegany ပဲကျဲ
(716) 372-0645
fwfish9@dec.ny.gov

